

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-081 Opole

Opole, 9 lutego 2026 r.
PS.I.431.4.28.2025.WM

**Pan
Arkadiusz Łuków
Kierownik Ośrodka Pomocy
Społecznej w Zawadzkiem
ul. Dębowa 11
47-120 Zawadzkie**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne jednostki

1. Nazwa jednostki kontrolowanej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawadzkiem
ul. Dębowa 11, 47-120 Zawadzkie

2. Podstawa prawna podjęcia kontroli

- art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428);
- art. 31 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2025 r. poz. 438);
- art. 6 ust. 4 pkt 4, z uwzględnieniem art. 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.).

3. Zakres kontroli

- 1) **przedmiot kontroli:** realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹,
- 2) **okres objęty kontrolą:** od 1 lipca 2024 r. do 13 listopada 2025 r.

4. Rodzaj kontroli: kompleksowa

5. Tryb kontroli: zwykły

¹ Nazywanej dalej „ustawą”

6. **Termin kontroli:** 13-14 listopada 2025 r.
7. **Skład zespołu kontrolnego:**
- **Wojciech Medoliński** – Inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu – kierownik zespołu kontrolnego;
 - **Elżbieta Knosala** – Inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu.
8. **Kierownik jednostki kontrolowanej:**
Pan Arkadiusz Łuków, pełniący funkcję Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawadzkiem od 1 września 2025 r.
9. Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod nr 1/2025.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

W wyniku kontroli **pozytywnie z uchybieniami** ocenia się działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawadzkiem² w kontrolowanym zakresie.

W toku kontroli badano następujące zagadnienia:

- prawidłowość upoważniania pracowników jednostki kontrolowanej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w stosunku do dłużników alimentacyjnych;
- zasadność przyznawania i odmowy przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów pod względem zgodności z obowiązującym prawem;
- sposób i tryb postępowania w zakresie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- terminowość ustalania prawa oraz wypłacania należnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wnioskodawcom;

² Nazywanego dalej „OPS w Zawadzkiem”

- sposób i tryb postępowania w zakresie działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji;
- realizację przekazywania informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego do wszystkich istniejących biur informacji gospodarczej znajdujących się w wykazie;
- przyjęcie oświadczenia dotyczącego stanu zadłużenia dłużników alimentacyjnych, w stosunku do których jednostka kontrolowana jest organem właściwym wierzyciela oraz oświadczenia zawierającego wysokość odzyskanych środków;
- realizacja obowiązku przekazania 60% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków do budżetu państwa oraz sposób wykorzystania 40% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków.

Zastrzeżenia kontrolerów dotyczyły:

- powoływania w podstawach prawnych decyzji administracyjnych jedynie tytułu rozporządzeń bez wskazania konkretnych jednostek redakcyjnych, które znalazły zastosowanie w sprawie;
- nieuwzględniania w metrykach spraw czynności dokonywanych w ramach postępowania, co narusza art. 66a § 2 k.p.a.
- nieprawidłowego sformułowania treści uzasadnienia faktycznego decyzji z dnia 23.06.2025 r. o nr OPS.WD.4560.28.24-25.JMa.

Nie wniesiono zastrzeżeń w zakresie:

- prawidłowości upoważniania pracowników jednostki kontrolowanej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w stosunku do dłużników alimentacyjnych;
- terminowości ustalania prawa oraz wypłacania należnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wnioskodawcom;
- sposobu i trybu postępowania w zakresie działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji;

- realizacji przekazywania informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego do wszystkich istniejących biur informacji gospodarczej znajdujących się w wykazie;
- realizacji obowiązku przekazania 60% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków do budżetu państwa oraz sposób wykorzystania 40% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków.

Ustalenia kontroli

W OPS w Zawadzkiem w okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 13 listopada 2025 r. wydano **34** decyzje administracyjne ustalające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, **2** decyzje odmawiające prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz **4** decyzje orzekające o nienależnie pobranych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego.

Od żadnej z wydanych w powyższym zakresie decyzji nie wniesiono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu.

W okresie objętym kontrolą OPS w Zawadzkiem nie odnotował przypadku pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia na podstawie § 7 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1341).

Na dzień kontroli w OPS w Zawadzkiem nie odnotowano sytuacji, w której w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego lub osoby pobierającej to świadczenie uzyskano by informację o marnotrawieniu tych środków, co powodowałoby konieczność zmiany formy świadczenia z pieniężnej na rzeczową.

W trakcie kontroli weryfikacji poddano dokumentację **12** postępowań (35,29%), zakończonych wydaniem decyzji o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, **2** postępowań (100%) zakończonych wydaniem decyzji o odmowie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dokumentację **4** postępowań (100%) zakończonych wydaniem decyzji orzekających o nienależnie pobranych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego.

Dokumentację objętą kontrolą sprawdzono pod względem zasadności przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, weryfikacji tego prawa oraz sposobu i trybu postępowania w zakresie ustalania prawa do tych świadczeń oraz terminowości ich wypłacania.

W poddanych kontroli sprawach nie wystąpił przypadek:

- 1) by ustalona zgodnie z art. 9 ust. 2a ustawy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej była niższa niż 100 zł, o którym mowa w art. 9 ust. 2b ustawy;
- 2) ustalenia prawa do świadczeń osobie uprawnionej pozostawiającej pod opieką opiekuna prawnego, o którym mowa w art. 9 ust. 2 ustawy;
- 3) umorzenia przez organ właściwy dłużnika należności, o których mowa w art. 30 ust. 1 ustawy;
- 4) umorzenia przez organ właściwy wierzyciela należności, o których mowa w art. 30 ust. 2 ustawy.

1. Prawidłowość upoważnienia pracowników jednostki kontrolowanej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w stosunku do dłużników alimentacyjnych

Burmistrz Zawadzkiego, w drodze upoważnienia stanowiącego załącznik nr 2 do Zarządzenia Burmistrza Zawadzkiego z dnia 1 września 2025 r. nr 148/XXXV/2025 w sprawie udzielenia pełnomocnictwa i upoważnienia Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawadzkim, udzielił umocowania Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawadzkim do prowadzenia postępowań administracyjnych i wydawania w imieniu Burmistrza Zawadzkiego decyzji administracyjnych w odniesieniu do postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych. Burmistrz Zawadzkiego udzielił ponadto upoważnienia specjalście pracy socjalnej do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych (upoważnienie z dnia 27.05.2024 r. nr 14/2024).

W dniu przeprowadzenia kontroli w OPS w Zawadzkim upoważnieniami Burmistrza Zawadzkiego do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowania działań wobec dłużników

alimentacyjnych, z wyłączeniem wydawania w tych sprawach decyzji, dysponował inspektor OPS w Zawadzkiem (upoważnienia z dnia 3 marca 2017 r. nr 20/2017 oraz 21/2017).

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

2. Zasadność przyznawania i odmowy przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów pod względem zgodności z obowiązującym prawem

W trakcie kontroli stwierdzono, że wydane decyzje zawierają prawidłowe oznaczenie organu właściwego. Zgodnie z art. 2 pkt 10 w związku z art. 12 ust. 1 ustawy – postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela, którym jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej.

Przyznanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego każdorazowo nastąpiło w formie decyzji administracyjnej.

We wszystkich analizowanych przypadkach świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostały przyznane osobom, które spełniały warunki określone w art. 1a ustawy, w związku z art. 9 ust. 1 ustawy.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w każdym przypadku zostały przyznane w prawidłowej wysokości, tj. zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy.

W przypadku ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego organ przyznawał takie prawo, gdy spełniony został warunek wynikający z art. 9 ust. 2 ustawy, tj. gdy dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 1209,00 zł.

W przypadku **1** z postępowań poddanych kontroli doszło do sytuacji przekroczenia kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, skutkiem czego zastosowanie miał art. 9 ust. 2a ustawy. Nie zgłasza się jednocześnie zastrzeżeń w przedmiocie ustaleń poczynionych przez pracowników OPS w Zawadzkiem, których celem było określenie wysokości uzyskanego dochodu przez wnioskodawców oraz zasadności zastosowania art. 9 ust. 2a ustawy

W przypadku utraty dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy lub po tym roku, ustalając ich dochód, organ nie uwzględnił dochodu utraconego, co jest zgodne z art. 9 ust. 3 ustawy.

W sytuacji uzyskania dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy dzielono osiągnięty w tym roku dochód przez liczbę miesięcy, w których był uzyskiwany, jeżeli dochód ten był uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, co jest zgodne z art. 9 ust. 4 ustawy.

Przyznanie prawa od świadczeń z funduszu alimentacyjnego każdorazowo następowało w drodze decyzji administracyjnej. Decyzje poddane kontroli zawierały wszystkie części składowe wymienione w art. 107 § 1 k.p.a. W podstawach prawnych decyzji przywołano przepisy ustawy, Kodeksu postępowania administracyjnego oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1341)³.

Organ, formułując treść podstawy prawnej wydawanych decyzji administracyjnych czynił to bez podziału na poszczególne jednostki redakcyjne mające zastosowanie w przedmiotowej sprawie, w odniesieniu do tekstu rozporządzenia. Zgodnie treścią art. 107 § 1 pkt 4 k.p.a. jednym z elementów składowych decyzji administracyjnej jest powołanie jej podstawy prawnej. Powołanie podstawy prawnej to przytoczenie przepisów prawa materialnego, na których organ administracji publicznej oparł swoje rozstrzygnięcie. Za nieprawidłowe uznaje się powołanie w decyzji administracyjnej jedynie tytułu rozporządzenia, bez wskazania określonego jej przepisu, bowiem nie może to być uznane za określenie podstawy prawnej podjętej decyzji. W orzecnictwie sądowo-administracyjnym wskazuje się bowiem, że podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, tj. ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów zarówno prawa formalnego, jak i materialnego oraz z powołaniem źródeł jego publikacji⁴. Jeżeli

³ Nazywanego dalej „rozporządzeniem”

⁴ por. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 08.04.1999 r. sygn. akt. III SA 8192/98 oraz Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10.10.2007 r. o sygn. akt II GSK 177/07

przepis, który stanowi podstawę prawną decyzji jest podzielony na wewnętrzne jednostki redakcyjne (ustępy, punkty, paragrafy albo innego rodzaju jednostki redakcyjne), to koniecznym jest wskazanie w decyzji odpowiedniej jednostki redakcyjnej rzeczonego przepisu⁵.

Poza uzasadnieniem decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego z dnia 23.06.2025 r. nr OPS.WD.4560.28.24-25.JMa, w którym OPS w Zawadzkiem nie wykazał źródła dochodu rodziny stanowiącego podstawę do wyliczenia kryterium dochodowego, uzasadnienia decyzji spełniały wymogi określone w art. 107 § 3 – w zakresie uzasadnienia faktycznego zawierały w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, natomiast w zakresie uzasadnienia prawnego zawierały wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa. Odnosząc się do pojedynczej decyzji wskazanej powyżej, w ocenie organu kontrolnego doszło do naruszenia postanowień art. 107 § 3 w zakresie uzasadnienia faktycznego poprzez brak wskazania faktu uznanego za udowodniony, tj. źródła dochodu rodziny stanowiącego podstawę do stwierdzenia czy zostały spełnione ustawowo określone kryteria dochodowe. Należy mieć na względzie, że obowiązek wskazania w uzasadnieniu decyzji administracyjnej dowodów, na których oparł się organ przy ustalaniu stanu faktycznego, wyszczególniony w art. 107 § 3 k.p.a., stanowi przejaw realizacji wyrażonej w art. 11 k.p.a. zasady przekonywania oraz ujętej w art. 8 k.p.a. zasady pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa oraz świadomości i kultury prawnej obywateli. Organ administracji publicznej powinien zająć stanowisko wobec całego materiału zebranego w toku postępowania oraz uzasadnić jasno i należycie swoje stanowisko, a w szczególności uzasadnić, na jakiej podstawie uznał pewne fakty za prawdziwe⁶

Na podstawie dokumentacji świadczeniobiorców stwierdzono, że we wszystkich skontrolowanych przypadkach osoby, którym przyznano świadczenia z funduszu alimentacyjnego spełniały warunki i kryteria dochodowe, uprawniające do otrzymania przedmiotowego świadczenia. Wysokość oraz okres, na jaki przyznano świadczenia nie budzą zastrzeżeń.

⁵ por. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24.04.1983 r. sygn. akt II SA 20/83

⁶ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 października 2021 r. sygn. akt I GSK 503/21

Wobec powyższego wnosi się zastrzeżenia w przedmiotowym zakresie.

3. Sposób i tryb postępowania w zakresie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego

W każdym przypadku postępowanie w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostało wszczęte przez organ na wniosek strony.

Poddana kontroli dokumentacja każdorazowo zawierała wniosek zgodny z wymogami art. 15 ust. 3, zawierający:

- 1) dane dotyczące członków rodziny, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL oraz, o ile wnioskodawca posiada - adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 2) oświadczenie wnioskodawcy o przekazaniu organowi egzekucyjnemu wszelkich znanych mu informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu;
- 3) oświadczenie wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, oraz zaświadczenia lub oświadczenia i inne dokumenty potwierdzające spełnianie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczenia z funduszu alimentacyjnego będącego przedmiotem wniosku, zgodnie z wymogami art. 15 ust. 4 ustawy.

Zgłasza się jednakże zastrzeżenia w przedmiocie realizacji przez organ postanowień art. 66a k.p.a. Zgodnie z treścią art. 66a ust 1 i 3 k.p.a. w aktach sprawy zakłada się metrykę sprawy oraz metryka sprawy, wraz z dokumentami do których odsyła, stanowi obowiązkową część akt sprawy i jest na bieżąco aktualizowana.

Zgodnie z treścią art. 66a § 2 k.p.a. w treści metryki sprawy wskazuje się wszystkie osoby, które uczestniczyły w podejmowaniu czynności w postępowaniu administracyjnym oraz określa się wszystkie podejmowane przez te osoby czynności wraz z odpowiednim odesłaniem do dokumentów określających te czynności.

W metrykach spraw dołączonych do akt postępowań stwierdzono jednakże brak wyszczególnienia czynności podejmowanych w ramach postępowania tudzież brak odesłania do stosownego dokumentu znajdującego się w aktach postępowania, np. określenie czynności związanych z weryfikacją złożonego wniosku w systemach informatycznych jako „pozyskiwanie informacji niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia i ich weryfikacja” oraz brak informacji odnośnie sporządzenia wniosku

do komornika sądowego o udostępnienie danych odnośnie podejmowanych czynności względem dłużnika.

OPS w Zawadzkim, prowadząc postępowanie w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności odpowiednio dane wnioskodawców oraz członków ich rodzin, o których mowa art. 15a ust. 1 ustawy.

Wobec powyższego wnosi się zastrzeżenia w opisanym wyżej zakresie.

4. Terminowość ustalania prawa oraz wypłacania należnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wnioskodawcom

W kontrolowanych sprawach prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego z wniosków złożonych od dnia 1 sierpnia 2024 r. do dnia 31 października 2024 r. ustalano na okres świadczeniowy, tj. od dnia 1 października 2024 r. do dnia 30 września 2025 r. W pozostałych przypadkach prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalano do końca właściwego okresu świadczeniowego (2023/2024 dla wniosków złożonych pomiędzy 1 stycznia 2024 r. a 31 lipca 2024 r. bądź 2024/2025 dla wniosków złożonych od 1 listopada 2024 r.) począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, co jest zgodne z art. 18 ust. 1 ustawy.

We wszystkich poddanych kontroli sprawach wypłata należnych świadczeń osobie uprawnionej dokonywana była dopiero po doręczeniu decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

5. Sposób i tryb postępowania w zakresie działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji

Według stanu na dzień 7 listopada 2025 r. Gmina Zawadzkie na obszarze swojego działania miała **25** dłużników alimentacyjnych. W trakcie kontroli weryfikacji poddano dokumentację **15** dłużników alimentacyjnych, która dotyczyła:

- **5** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym dłużnika jest Burmistrz Zawadzkiego, zaś organem właściwym wierzyciela jest organ innej gminy;

- **5** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym dłużnika jest organ innej gminy, zaś organem właściwym wierzyciela jest Burmistrz Zawadzkiego;
- **5** dłużników alimentacyjnych, dla których zarówno organem właściwym dłużnika, jak i wierzyciela pozostaje Burmistrz Zawadzkiego.

W wyniku przeprowadzonej analizy dokumentacji dłużników alimentacyjnych ustalono, że:

- 1) zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy realizowany był obowiązek polegający na przeprowadzaniu wywiadu alimentacyjnego, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbierano również od dłużników oświadczenie majątkowe. W **3** sprawach, w których organem właściwym dłużnika był Burmistrz Zawadzkiego oraz w **3**, w których występował jako organ właściwy wierzyciela, jak i dłużnika, dłużnik został wezwany do stawienia się w OPS w Zawadzkiem w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego. W **5** przypadkach dłużnicy nie podjęli wezwania (przesyłki były dwukrotnie awizowane, po czym następował skutek określony w art. 44 § 4 k.p.a.). Wezwanie zostało doręczone w przypadku **2** dłużników alimentacyjnych, obydwójce stawili się w wyznaczonym terminie na wywiad alimentacyjny, zostały również od nich odebrane oświadczenia majątkowe. W przypadku **1** dłużnika alimentacyjnego wezwanie zostało wysłane w dniu 5 listopada 2025 r., na dzień przeprowadzenia czynności kontrolnych OPS w Zawadzkiem nie dysponował jeszcze potwierdzeniem odbioru przesyłki;
- 2) zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy organ właściwy dłużnika przekazywał komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności dane uzyskane podczas wywiadów alimentacyjnych oraz zawartych w oświadczeniach majątkowych dłużnika;
- 3) w **4** sprawach, w których organem właściwym dłużnika pozostawał Burmistrz Zawadzkiego, a dłużnik alimentacyjny nie stawiał się w wyznaczonym terminie na wywiad alimentacyjny, OPS w Zawadzkiem nie wszczynał postępowania w przedmiocie uznania dłużnika za osobę uchylającą się od zobowiązań alimentacyjnych, bowiem wydane w przeszłości decyzje w przedmiotowej sprawie względem dłużników pozostawały w mocy. W **1** sprawie OPS

w Zawadzkiem wszczął postępowania w przedmiocie uznania dłużnika za osobę uchylającą się od zobowiązań alimentacyjnych, zakończone wydaniem decyzji z dnia 8 lipca 2024 r. nr OPS.WD.4561.92.2024.JMa;

- 4) w każdej ze spraw organ właściwy dłużnika na podstawie art. 6 ustawy informował organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz ich efektach;
- 5) zgodnie z art. 27 ust. 7 ustawy organ właściwy wierzyciela przekazywał dłużnikowi alimentacyjnemu, o ile jego adres zamieszkania był znany, oraz organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy;
- 6) zgodnie z art. 27 ust. 7a ustawy organ właściwy wierzyciela przekazywał organowi właściwemu dłużnika informacje o zobowiązaniach wynikających z tytułu należności z świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy.

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

6. Stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych w stosunku do których jednostka kontrolowana jest organem właściwym wierzyciela, wysokość odzyskanych środków oraz przekazywanie informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego do wszystkich istniejących biur informacji gospodarczej znajdujących się w wykazie

Zgodnie z art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia przyznawane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Zgodnie z oświadczeniem z dnia 13 listopada 2025 r., złożonym przez Kierownika OPS w Zawadzkiem, obowiązek ten jest regularnie realizowany.

Z przedłożonych danych wynika, iż na dzień 30 października 2025 r. stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych w Gminie Zawadzkie wynosił **427 360,61 zł**. W okresie od 1 lipca 2024 r. do 30 października 2025 r. od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę **133 759,77 zł**, w tym:

- 21 539,21 zł - kwota stanowiąca dochód budżetu państwa (60% wyegzekwowanych należności od dłużnika alimentacyjnego);
- 14 359,52 zł - kwota stanowiąca dochód własny gminy (40% wyegzekwowanych należności od dłużnika alimentacyjnego);
- 97 861,04 zł – wyegzekwowane odsetki stanowiące dochód budżetu państwa.

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

7. Realizacja obowiązku przekazania 60% odzyskanych od dłużników alimentacyjnych środków do Budżetu Państwa oraz sposobu wykorzystania 40% odzyskanych od dłużników alimentacyjnych środków

Na podstawie analizowanej dokumentacji ustalono, że Burmistrz Zawadzkiego wywiązuje się z wynikającego z art. 27 ust. 4 ustawy obowiązku przekazywania Wojewodzie Opolskiemu – stanowiących dochód budżetu państwa – 60% kwot (wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie) należności wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej.

Zgodnie z oświadczeniem Kierownika OPS w Zawadzkiem z dnia 13 listopada 2025 r. 40% kwot należności wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych, stanowiących dochód własny gminy przeznaczane są w szczególności na wynagrodzenie pracownika podejmującego w imieniu organu czynności, zakup materiałów biurowych, pokrycie kosztów usług pocztowych oraz zakup licencji oprogramowania niezbędnego do realizacji zadania, co czyni zadość realizacji obowiązku organu określonego w art. 27 ust. 6 ustawy.

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości

W trakcie kontroli stwierdzono:

1. Uchybienia, polegające na:

- 1) powoływaniu w podstawach prawnych decyzji administracyjnych jedynie tytułu rozporządzeń bez wskazania konkretnych jednostek redakcyjnych, które znalazły zastosowanie w sprawie;
 - 2) nieuwzględnianiu w metrykach spraw czynności dokonywanych w ramach postępowania, co narusza art. 66a § 2 k.p.a.
2. **Nieprawidłowość**, polegającą na nieprawidłowym sformułowaniu treści uzasadnienia faktycznego decyzji z dnia 23.06.2025 r. nr OPS.WD.4560.28.24-25.JMa.

Nieprawidłowość stwierdzona w trakcie kontroli powstała w związku z:

- 1) niedostatecznym nadzorem Kierownika OPS w Zawadzkiem nad realizowanymi zadaniami, proporcjonalnie do czasu pełnienia funkcji w przyjętym okresie objętym kontrolą;
- 2) niewłaściwym stosowaniem przepisów prawa procesowego przez osoby prowadzące postępowania w zakresie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia

Jednostka kontrolowana nie wniosła zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

V. Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami i nieprawidłowościami, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej

zalecam:

- 1) zapewnienie prawidłowego wykonywania zadań realizowanych na podstawie ustawy poprzez zwiększenie nadzoru Kierownika OPS w Zawadzkiem nad zadaniami realizowanymi w kontrolowanym zakresie przez pracowników ośrodka;
- 2) powoływanie w podstawie prawnej wydawanych decyzji administracyjnych zastosowanych przepisów z uwzględnieniem jednostek redakcyjnych, które znalazły zastosowanie w sprawie;

- 3) formułowanie uzasadnień wydawanych decyzji administracyjnych w sposób zgodny z wymogami określonymi w art. 107 § 3 k.p.a.;
 - 4) prowadzenie metryk spraw administracyjnych w sposób zgodny z wymogami określonymi w art. 66a § 2 k.p.a.
- VI.** Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.) proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie **30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.**
- VII.** Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Opolskiego

Małgorzata Krajewska
Zastępca Dyrektora
Wydział Polityki Społecznej